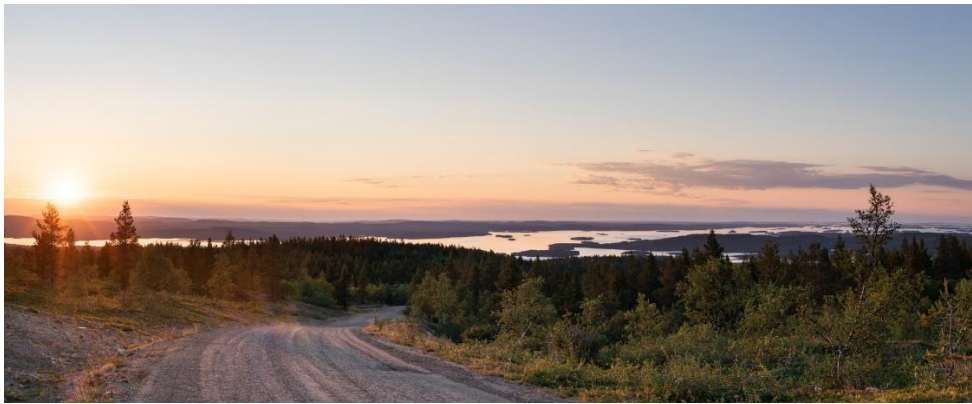


Inarin kylän kestävän matkailun skenaariot 2035, aluesuunnittelun Master Plan



Hankesuunnitelma 21.3.2022
Inarin kunta, Yritys- ja kehittämispalvelut
Inarin kunta, elinkeinojaosto, kuntarahoitus 27.1.2022
Rahoittaja: Lapin liiton AKKE-rahoitus

Sisällysluettelo

1. Viranomaisen jolle hakemus osoitetaan.....	4
2. Hakijan perustiedot	4
3. Hankkeen perustiedot	4
4. Tiivistelmä.....	4
4.1. Hankkeen julkinen tiivistelmä (tavoitteet, toimenpiteet ja tulokset)	4
5. Hankkeen tarve, tavoitteet ja kohderyhmä.....	5
5.1. Mihin tarpeeseen tai ongelmaan hankkeella haetaan ratkaisua? Miten hanke on valmisteltu? Miten valmistelussa on otettu huomioon aiemmin rahoitettujen hankkeiden tulokset?.....	5
5.2. Mitkä ovat hankkeen tavoitteet	11
5.3. Mikä on hankkeen uutuus- tai lisäarvo? Mitä toimintatapojen muutosta halutaan saada aikaan?....	13
5.4. Mitkä ovat hankkeen varsinaiset kohderyhmät.....	13
5.5. Mitkä ovat hankkeen välilliset kohderyhmät	13
6. Toteutus ja tulokset.....	14
6.1. Mitkä ovat hankkeen konkreettiset toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi?	14
6.2. Mitä tuloksia hankkeella saadaan aikaan? Mitä lyhyen ja pitkän aikavälin vaikutuksia sillä on? ...	15
6.3. Miten hakemuksen kohteena olevaa toimintaa jatketaan ja tuloksia sekä kokemuksia hyödynnetään hankkeen päättymisen jälkeen?.....	16
7. Kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman tiivistelmä	17
8. Muilta rahoittajilta haettu rahoitus.....	18
8.1. Mitä sitovia sopimuksia tai aiesopimuksia on rahoitussuunnitelmassa esitetyistä muun julkisen rahoituksen, kuntarahoituksen ja yksityisen rahoituksen osuuksista?	18
8.2. Onko hankkeeseen haettu tai ollaanko hakemassa rahoitusta muilta rahoittajilta? Mistä ja milloin rahoitusta on haettu? Kuinka paljon rahoitusta on haettu tai myönnetty?	18
9. Yhteydet muihin hankkeisiin	18

9.1. Mihin muihin Manner-Suomen rakennerahasto-ohjelmasta rahoitettaviin hankkeisiin tai hankekokonaisuuksiin hakemus liittyy ja miten? (Merkitse myös hakemusnumerot tai hankekoodit.)....	18
9.2. Mihin muista rahoituslähteistä rahoitettaviin hankkeisiin tai hankekokonaisuuksiin hakemus liittyy ja miten?.....	18
10. Maantieteellinen kohdealue	19
11. Hakijan osaaminen, hankkeen riskiarviointi ja ohjausryhmä	19
11.1 Minkälainen on hakijan osaaminen ja kokemus hankkeiden toteuttamisesta ja hankesuunnitelman mukaisesta sisällöllisestä teemasta?	19
11.2 Minkälaisia riskejä hankkeen toteuttamiseen liittyy ja miten riskejä hallitaan?	19
11.3 Esitys hankkeen ohjausryhmän kokoonpanoksi.....	19
12 Hakemusvaiheessa ilmoitettavat arviot hankekohtaisista seurantatiedoista.....	20
13 Liitteet.....	20

1. Viranomaisen jolle hakemus osoitetaan

Lapin liitto, Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen eli ns. Akke-rahoitus

2. Hakijan perustiedot

Hakijan virallinen nimi:	Inarin kunta
Kunta:	Inari
Jakeluosoite:	Piiskuntie 2
Y-tunnus:	0190758-7
Postinumero:	99800
Postitoimipaikka:	Ivalo
Tilinumero:	FI79 5641 4220 0226 24
BIC	OKOYFIHH
www.osoite:	www.inari.fi
Hankkeen yhteyshenkilön nimi:	Marja Männistö
Yhteyshenkilön asema hakijaorganisaatiossa:	kehittämiskoordinaattori
Yhteyshenkilön sähköpostiosoite:	marja.mannisto@inari.fi
Yhteyshenkilön puhelinnumero:	0400 2317656
Hakijoiden lukumäärä:	vain yksi hakija

3. Hankkeen perustiedot

Hankkeen julkinen nimi:	Inarin kylän kestävän matkailun skenaariot 2035, aluesuunnittelun Master Plan
Alkamispäivä:	1.6.2022
Päätymispäivä	31.5.2023
Rahoituskanava	Lapin liiton Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukemisen - eli ns. AKKE-rahoitus

4. Tiivistelmä

4.1. Hankkeen julkinen tiivistelmä (tavoitteet, toimenpiteet ja tulokset)

Inarin kylän kestävän matkailun skenaariot 2035, aluesuunnittelun Master Plan -hanketta on valmisteltu yhdessä Inarin kylän matkailuyrittäjien, aluekehittäjien ja Inarin kunnan kesken. Inarin kylän toimijat haluavat itse suunnitella ja määritellä mitä tehdään ja mitä saa tehdä kestävän kehityksen nimissä. Tämä hanke on aluesuunnittelun skenaariomallinen kehittämistyö, jossa on huomioitu eritoten matkailuelinkeinon ja muiden liiketoiminnallisten elinkeinojen tarpeet.

Hankkeen tavoitteina on luoda edellytyksiä liiketoiminnalle, edistää pk-yritysten kilpailukykyä ja edistää kylän ja sen lähiympäristön kehittymistä vetovoimaisena ja kestävä kehityksen mukaisena liiketoimintaympäristönä. Lisäksi hankkeen tavoitteina on löytää ja dokumentoida synergianäkökohtia Inarin kylän vaikutusalueen kylien kesken ja lisätä omaehtoisen kehittämisen mahdollisuuksia. Tavoitteina ovat myös visionäärinen suunnitelmallisuuden lisääminen, elinvoimaisuuden turvaaminen sekä yritysten että paikallisten asukkaiden näkökulmasta.

Hankkeen toimenpiteenä on skenaariomallisen toimintasuunnitelman eli masterplanin teettäminen ostopalveluna. Skenaariotyö tehdään työpajatyönä skenaariotyönä työryhmissä, joissa on edustajat matkailuyrityksistä, aluekehittäjistä, kunnan viranomaisista, Metsähallitukselta ja paikallisyhteisöstä.

Hankkeen tuloksena syntyy kirjallinen Inarin kylän ja sen läheisen vaikutusalueen matkailun aluesuunnitelma 2-3 skenaarion pohjalta ja siihen liittyvät havainnekuvat.

Hankkeen hallinnoijana toimii Inarin kunta, rahoitus haetaan Lapin liiton ns. AKKE-rahoituksesta. Hankeaika on kokonaisuudessaan 1.6.2022 - 31.5.2023, josta varsinainen suunnittelutyö tehdään vuonna 2022 ja hankkeen raportointi- ja lopputyöt tehdään vuoden 2023 puolella. Hankkeen kokonaisbudjetti on 45 000 euroa, johon Lapin liiton AKKE-rahoituksesta haetaan 36.000 euroa (80 %). Inarin kunta on päättänyt myöntää hankkeelle 9 000 euron (20 %) kuntarahoituksen.

5. Hankkeen tarve, tavoitteet ja kohderyhmä

5.1. Mihin tarpeeseen tai ongelmaan hankkeella haetaan ratkaisua? Miten hanke on valmisteltu? Miten valmistelussa on otettu huomioon aiemmin rahoitettujen hankkeiden tulokset?

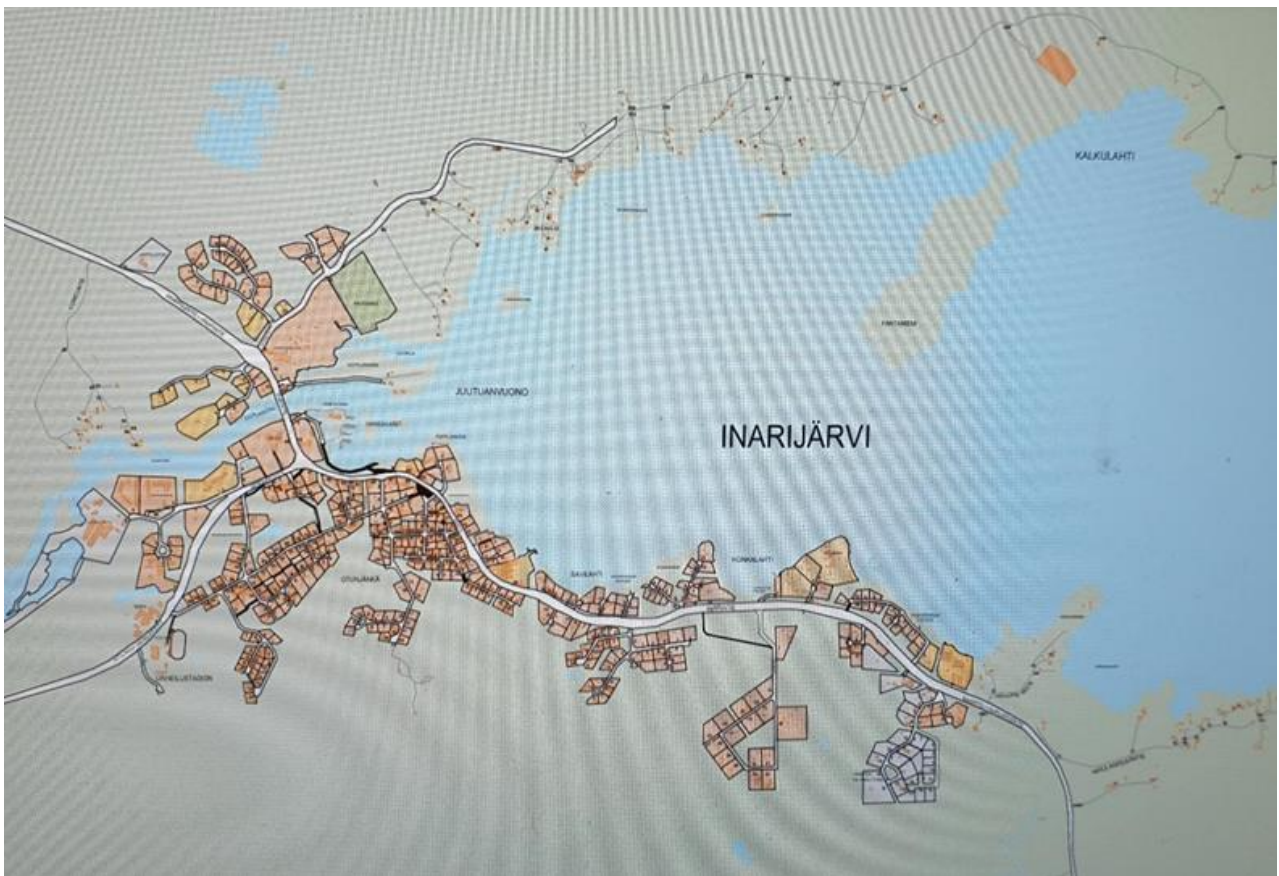
”Tarvitaan yhteinen suunnitelma, elinkeinojen sovittamista, yhteistyön kehittämistä ja yhteistä tahtotilaa. Onko Inari matkailukylä vai kylä, jossa on matkailua, entä halutaanko tänne mökkialueita”, alusti puheenvuorossa inarilainen yrittäjä Inarin kylän kehittämistyöpajassa 13.10.2021. Liitteenä 1 on kyseisen työpajan tulokset. Nämä sanat olivat alkusysäyksenä laajemmalle kylän kehittämiselle.

Inarin kylän matkailun skenaariot 2035, aluesuunnittelun Master Plan -hanketta on suunniteltu yhdessä Inarin kylän matkailuyrittäjien, muiden toimijoiden ja Inarin kunnan kesken yhteistyössä. Tarve Inarin kylän matkailun aluekehittämiselle tuli Inarin kuntaan suoraan inarilaisilta matkailuyrityksiltä, johon Inarin kunta vastasi järjestämällä ideointityöpajan. Työpajan tuloksena kirjattiin, että Inarin kylälle tarvitaan masterplan, aluesuunnittelun toimintasuunnitelma.

Hankkeella haetaan ratkaisua Inarin kylän ja sen läheisen vaikutusalueen yhteisen vision puuttumiseen koskien matkailun aluesuunnittelua. Hankkeella haetaan myös ratkaisua itse toimintasuunnitelman, masterplanin aikaansaamiseksi. Tämä hanke on liiketoiminnallinen aluesuunnittelun kehittämistyö, jossa on huomioitu eritoten matkailuelinkeinon ja muiden liiketoiminnallisten elinkeinojen tarpeet. Inariin ei ole aiemmin tehty tulevaisuuteen pohjautuvaa laajaa matkailun aluesuunnitelmaa, masterplania.

Hankealueena on Inarin kylä ja sen läheinen vaikutusalue; Inarin kylä, Solojärvi, Riutula ja Sikovuono. **Inarin kylä** on runsaan 500 paikallisen asukkaan asuttama elävä kylä Inarijärven rannalla. Kylän vetovoima kumpuaa luonnosta, Inarijärvestä, Juutuanjoesta ja Otsamo-tunturista sekä paikalliskulttuureista. Inaria pidetään saamelaiskulttuurin keskuksena Suomessa. Matkailu Inarissa on ollut aiemmin pääasiassa kesäpainotteista,

mutta viimeisen kymmenen vuoden aikana matkailua on saatu ympärivuotiseksi tuotekehityksen ja majoituskapasiteetin kasvun johdosta. Matkailun kasvun syynä on ollut myös globaali matkailun kasvu ja asiakkaiden matkustusmotiivien muutos; matkailijat etsivät autenttisia ja aitoja kohteita, joihin Inarin kylä ympäristöineen kuuluu. 14 kilometrin päässä Inarista sijaitseva **Solojärvi** antaa vetensä Juutuanjoen kautta Inarijärveen. Solojärvellä ja läheisen Juutuanjoen varrella on pääasiassa yksityis- ja loma-asutusta. Matkailuyrityksistä Solojärvellä ovat porofarmi, käsityöyrittäjä ja vuokramökkiyrittäjä. **Riutula** sijaitsee Muddusjärven etelärannalla, 10 kilometrin päässä Inarista. Riutulassa on Inarin kunnan omistama Nuorisola ja lomakeskus Vasatokka, yksityisasutusta ja loma-asutusta. **Sikovuonossa**, noin 10 kilometriä Inarista pohjoiseen, on pääosin yksityisasuntoja ja Muddusjärven ja Vuotisjärven rannalla loma-asuntoja.



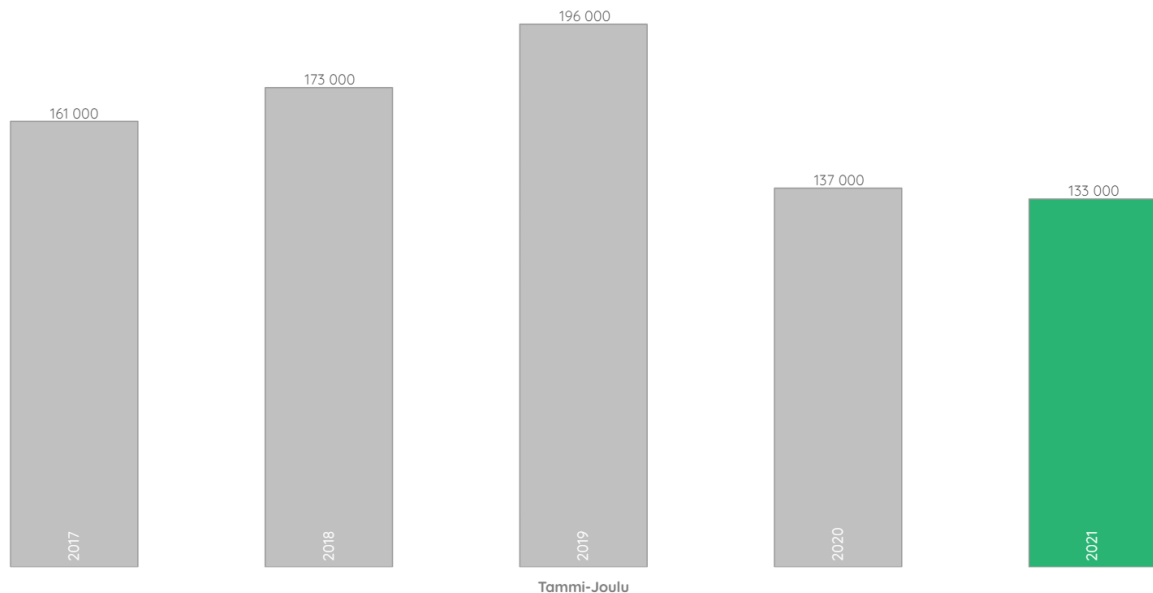
Kuva 1: Inarin kylän keskustan kaavakartta. Lähde: Inarin kunta

Pääkysymyksiä ovat *Mitä yrittäjät ja paikallisväestö haluavat kehittämiseltä? Mitkä ovat kehittämisen tavoitteet? Missä sijaitsevat seuraavat matkailurakentamisen alueet? Missä paikalliset asuvat? Mihin linjataan eri käyttötarkoituksiin tulevat liikenne- ja maastoreitit ja -urat? Miten eri toiminnot yhteensovitetaan? Miten kylä kasvaa – vai kasvaako?*

Inarin kylän satama-alue on kylän sydän, portti Inarijärvelle. Inarin satama-alue suunnitellaan kunnan omana työnä, mutta sen lopputulos yhdistetään toiminnallisesti tähän aluesuunnitelmaan. Inarin kylän keskustan katualue on viimeistely kesällä 2021 aikana, mutta keskustan tulevat käyttömuodot ja kylän vaikutusalueen ulkopuoliset käyttömuodot on myös integroitava eri alueisiin ja toimintoihin. Inarin kylän länsipuolella oleva Inarin retkeilyalue on monipuolinen ja monimuotoinen virkistysalue, jota yrittäjät toivoisivat kehitettävän liiketoiminnallisesti. Inarin kylän matkailurakentamisen tontit ovat varattuja eikä uutta kaavoitusaluetta ole vielä suunniteltu. Kylän yrittäjien tavoitteet ja tarpeet tulevaisuuden suunnittelulle puuttuvat.

Inarin kylän matkailu on muuttunut ympärivuotiseksi viimeisen kymmenen vuoden aikana. Syynä tähän on majoituskapasiteetin kasvu ja matkailun kasvu globaalisti. Inarin kylällä on useita hotelleja, ravintoloita, leirintäalueita ja ohjelmapalveluyrityksiä. Inarissa on myös kaksi elintarvikekauppaa ja useita julkisia saamelaisorganisaatioita kuten Yleisradion Saamenradio, Saamelaiskäräjien toimipaikka Saamelaiskulttuurikeskus Sajos, Saamelaisarkisto, saamelaiskirkko, Saamelaismuseo-Luontokeskus Siida sekä useita yhdistyksiä.

Ennen Covid-19–pandemiaa matkailu kasvoi voimakkaasti (kuvat 2-4), mutta pandemia tiputti yöpymismäärät kansainvälisten asiakkaiden puuttumisen myös Inarin kylällä. Kotimaan matkailu pelasti pahimmilta vaikutuksilta, mutta uudenlaisia toimenpiteitä tarvitaan edelleen. Elinkeinoelämälle on saatava uskoa tulevaisuuteen ja luoda vaikutuksen mahdollisuuksia. Myös vastuullisen matkailun kysymykset vaikuttavat suunnitelmiin ja kehittämiseen. Suunnittelussa on otettava huomioon myös sosiaalinen kestävyys eli eri toimijoiden huomioiminen ja osallistaminen.



Kuva 2: Yöpymiset Inarissa (pl. Saariselkä) 2017-2021. Lähde: www.visitory.io

Kapasiteetti & Käyttöaste

Rekisteröity majoitus

17 majoitusliikettä (+1)
590 huonetta (+18)
1 400 vuodetta (+27)

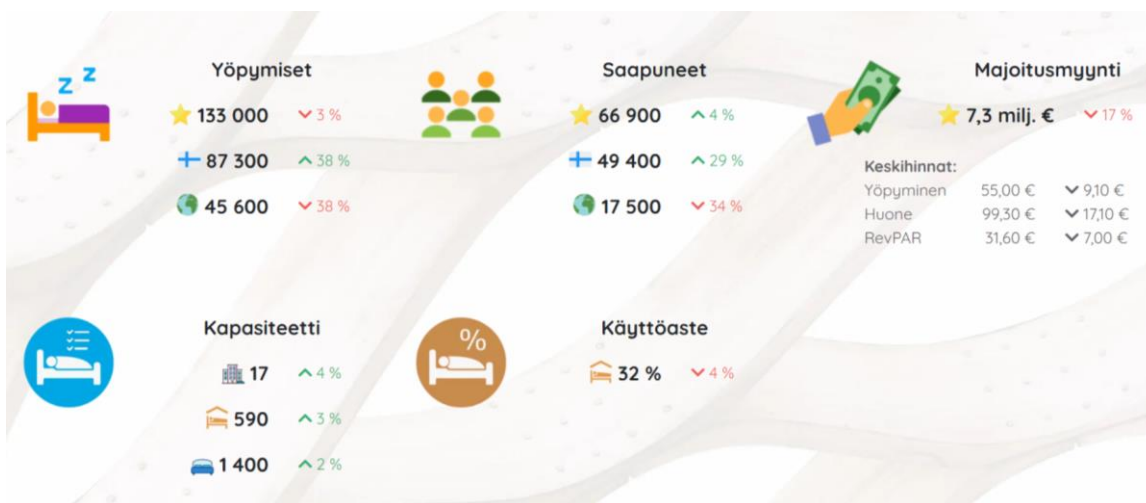
Huoneiden käyttöaste 31,8 % (-1,3)
Huoneita myymättä 400

Airbnb ja Vrbo

220 majoitusliikettä (+10)
210 asuntoa (+10)
380 huonetta (+11)

Asuntojen käyttöaste 56,5 % (-8,2)
Asuntoja myymättä 89

Kuva 3: Majoituskapasiteetti ja käyttöaste rekisteröidyssä ja rekisteröimättömässä majoituksessa tammi-joulukuu 2021. Lähde: www.visitory.io



Kuva 4: Keskeisimmät matkailutilastot kohteesta Muu Inari (pl. Saariselkä) vuonna 2021. Lähde: visitory.io

Inarin kunta toteutti inarilaisten matkailuyrittäjien toiveesta Inarin kylän kehittämispäivän 13.10.2021 (kuva 5), johon osallistui noin 25 alueen yrittäjää ja aluekehittäjää. Kehittämispäivä toteutettiin työpajatyönä, jossa osanottajat ehdottivat kehittämiskohteita. Kehittämiskohteet olivat valmiiksi teemoitettu työpajan ja raportoinnin nopeuttamiseksi. Teemoja olivat kaavoitus ja kunnallistekniikka, palvelureitistöt, markkinointi/imago, liikenneväylät ja -yhteydet, maastoreitit ja -rakennelmat sekä muut ideat (liite 1 ja kuva 6). Työpajan loppupäätöksenä esitettiin, että Inarin kylälle ja sen vaikutusalueelle tulee tehdä aluesuunnittelun masterplan. Koska alueen matkailumarkkinoinnin organisaatio Inari-Saariselkä Matkailu Oy on teettänyt matkailumarkkinoinnin strategian vuonna 2021 ja brändiuudistus on työn alla alkuvuodesta 2022, joten tässä työssä ei enää käsitellä matkailuliiketoiminnallisia yksityiskohtia, vaikkakin ne otetaan huomioon aluesuunnittelussa tausta-aineistona. Ks. tilaisuuden tuotokset, liite.



Kuva 5: Inarin kylän kehittämistyöpaja 13.10.2021. Kuva: Marja Männistö.



Kuva 6: Työpajan 13.10.2021 ideoinnin teemat.

Muiden hankkeiden tulosten hyödyntäminen

Tämän hankesuunnitelman tarpeet perustuvat Lappi-sopimus 2022-2025 –maakuntaohjelmaan. Lappi sopimus –ohjelman kehittämisen kärjet ovat a) Arktinen talous vahvistuu, b) Työ ja osaaminen uudistuvat rajattomassa ympäristössä, c) Puhdas luonto, hyvä elinympäristö, kulttuuri ja toimivat palvelut luovat hyvinvointia ja d) Hyvä saavutettavuus mahdollistaa kasvun ja kilpailukyyn sekä hyvinvoinnin. Lappi-sopimuksen läpileikkaavia teemoja ovat arktisuus ja kansainvälisyys, vihreä siirtymä ja siihen liittyvä Lapin Green Deal, alueen veto- ja pitovoima, hyvinvointi ja turvallisuus, digitalisaatio sekä osallisuus ja

yhdenvertaisuus. Tämä hanke vastaa eniten vihreän siirtymän ja Lapin Green Dealin sekä hyvin voinnin ja turvallisuuden kärkihaasteisiin. Kestävä kehitys, vihreä siirtymä ja Lapin Green Deal Lapissa kaiken kehittämisen lähtökohtana on ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä kehitys. EU:n Green Deal on kestävä kasvun ohjelma, jolla vastataan globaaleihin ilmasto- ja ympäristöhaasteisiin kestävä kehityksen toimenpiteiden, mm. kehittämisen avulla. Sen painopisteitä ovat puhdas energia, kestävä teollisuus, rakentaminen ja kunnostaminen, kestävä liikkuvuus, biologinen monimuotoisuus, ”pellolta pöytään” eli kestävä ruokaketju sekä ympäristön pilaantumisen torjunta. Näihin teemoihin hankkeella pyritään vastaamaan ja teemaa edistämään myös Inarissa. Hyvinvointiin sisältyy keskeisenä käsitteenä turvallisuus. Turvallisuus pitää sisällään sekä kovia että pehmeitä aspekteja. Lappi sopimuksessa turvallisuus ymmärretään laajasti ennalta ehkäisevän turvallisuustyön, vaaroihin ja riskeihin varautumisen, yksilön koetun turvallisuuden sekä arjen turvan näkökulmista. Inarin kylällä ja sen ympäristössä pyritään pitämään ihminen keskiössä, olipa hän paikallinen asukas, vierailija, yrittäjä tai muu toimija. Lappi sopimustakin on valmisteltu tulevaisuudenkuvien eli skenaarioiden kautta, jotta saatiin haastettua vakiintuneita käytänteitä. Myös Lappi sopimuksen mukainen tavoite Saamelaiskulttuurin elinvoimaisuudelle tulee huomioida Suomen saamelaiskulttuurin keskuksessa, Inarissa.

Lappi sopimuksen mukaan älykäs erikoistuminen tarkoittaa sitä, että alueet tunnistavat omat vahvuutensa ja suuntaavat niihin kehittämispanostuksia. Lapin älykäs erikoistuminen perustuu arktisten luonnonvarojen ja luonnonolosuhteiden sekä kiertotalouden kestäväan hyödyntämiseen. Tavoitteena on saada alueen elinkeinotoimijat tehokkaammin hyödyntämään tutkimus-, koulutus- ja elinkeinotoimijoiden yhteistyön kautta syntyvää erityisosaamista.

AKKE-rahoituksen pääpaino alla olevilla kolmella tekijällä, jokaisen tekijän alla on perustelut Inarin masterplan-hankkeen kannalta:

1. Matkailutoimialan ja sen liitännäistoimialojen nopea elvyttäminen ja uusiutuminen
 - Inarin kylän ja sen ympäristöön ei ole vuosikymmeniin tehty kokonaisvaltaista aluesuunnitelmaa. Koronapandemian jälkeen alueelle pitää saada nopeasti uutta nostetta ja ennen kaikkea uusia avauksia. Tämän hetkinen matkailu sisältää erilaisten reitistöjen tarpeen moottorikelkkailijoille, hiihtäjille, koiravaljakkoille, maastopyöräilijöille, kävelijöille, maastoajoneuvoille jne. Kuitenkin arvokkaat osat alueista tulee jättää rakentamattomiksi. Inarijärvi on vielä puhdas ja arvokas ”erämaameri”, sillä Inarijärveen laskevat lähes kaikki alueen vesistöt. Aluetta käyttävät myös paikallisväestö virkistys- ja elinkeinokohteenaan, joten tasapaino eri intressitahojen kanssa on löydettävä.
2. Valmisteilla olevien suurhankkeiden ja niiden ekosysteemien toteutumisen varmistaminen sekä vihreän siirtymän edistäminen
 - Inarin kylän ja sen lähiympäristön matkailurakentamisen tontit ovat ”täynnä” eli varattuja tai rakennettuja eikä alueelle voi tämän hetkisen tilanteen mukaan suunnitella isoja hankkeita, juuri tonttien ja rakennuspaikkojen puuttuessa. Inarissa matkailu on pääasiallinen elinkeinoala, mutta tämän hankkeen avulla suunnitellaan, miten muut elinkeinot integroidaan matkailuun.
3. Laajakaistarakentamisen vauhdittaminen ja digitalisaation sekä vihreän kehityksen edistäminen
 - Inarin kylälle olisi tulossa yksityinen laajakaistarakentaja, joten sen osalta yhteydet paranevat. Sen sijaan Inarin kunnassa panostetaan kestävä kehityksen edistämiseen niin matkailurintamalla kuin muutenkin. Hanke toteutetaan skenaariomuotoisena, joten alueelle voidaan nyt luoda vaihtoehtoisia tulevaisuudenkuvia, ei vain yhtä.

Koronapandemian jälkeisen työn merkitys on suuri, sillä elinkeinoelämälle pitää luoda paikoin uudet toimintamallit. Myös aluesuunnittelussa tulee lähteä kohottamaan uskoa tulevaisuuteen ja antamaan

elinkeinoelämälle ”työkaluja” tulevaisuuden kehittämiseksi huomioimalla luonnollisesti paikallisväestön tarpeet.

Hanke toteuttaa Inari-Saariselkä-matkailualueen strategisia tavoitteita. Inari-Saariselkä Matkailun strategian mukaiset teemat ovat a) ympärivuotisuus, b) saavutettavuus, c) vastuullisuus, d) digitaalisuus, e) tunnettuus & houkuttelevuus sekä f) alue on enemmän kuin osiensa summa. Näistä hanke vastaa parhaiten saavutettavuuden ja vastuullisuuden tavoitteisiin.

Inarin kunnan Arktisen Inarin strategia 2030 mukaan toimintaympäristö: ”Inarissa on tutkitusti vahva identiteetti ja inarilaisuuteen samaistuminen. Kulttuurimme on ainutlaatuinen ja meillä on kehittyvät saamelaisorganisaatiot ja erilaiset kyläkeskukset. Kaunis arktinen luontomme ja pohjoinen ulottuvuus tarjoavat monimuotoisten elämysten lisäksi edellytykset matkailu- ja kylmätestausteollisuuteen. Liikenneyhteytemme mahdollistavat kehityksen ja uudistuksen. Maankäyttöön liittyvät asiat ovat haastavia. Strategian teemat ovat a) Inarilainen toimintatapa, b) arktinen luonto eli läheinen luontosuhde & inarilainen elämäntapa, c) voimakas identiteetti ja d) ainutlaatuinen kulttuuri. Tämä hanke toteuttaa näistä parhaiten arktisen luonnon ja paikallisyhteisön näkemyksien yhteensovittamista elinkeinoelämään kestävästi.

Inarin kunnan elinvoimaohjelman 2019-2025 painopisteitä ovat 1) Yrittäjän Inari, 2) Saavutettava Inari ja 3) Arktinen Inari. Valituilla painopisteillä korostetaan kunnan tahtotilaa toimia yritysmyönteisesti, edistää Inarin saavutettavuutta ulkoisesti ja kunnan alueen sisällä sekä vahvistaa Inarin arktisia erityispiirteitä. Tämä hanke vastaa kaikkiin painopisteisiin. Korostettakoon, että hanke on lähtenyt liikkeelle yrittäjien aloitteesta ja heidän kehittämisen tarpeista.

”Inarijärvi on elämänlähde, jonka tarjoama puhdas ja terve luonto sekä arktisuus, hiljaisuus ja paikallinen elämäntapa, ovat tärkeitä jälkipolville säilytettäviä aarteitamme, joista meidät tunnetaan ja joista haluamme vieraidemme nauttivan ja kertovan toisille ainutlaatuisena kokemuksena ja tarinoina”, kuvaa Inarijärven aarteet –visio Inarijärven alueen matkailun verkoston toimintaa. Inarin kunta hallinnoi vuosina 2019-2020 Leader-rahoitteista Inarijärven aarteet, kestävän matkailun kehittämishanketta, jonka tuotoksena syntyi mm. kestävän matkailun toimintamalli. Toimintamallissa oli myös käyty läpi alueen kehittämistarpeita. Inarijärven aarteet –hankkeen jälkeen on saatu rahoitus kestävän matkailun vastuullisuusviestintähankkeelle, joka antaa suuntaviivat viestinnälle ja yhteistyölle.

5.2. Mitkä ovat hankkeen tavoitteet

Inarin kylän matkailun Master Plan -hankkeen tavoitteina on luoda edellytyksiä liiketoiminnalle, edistää alueen yritysten kilpailukykyä ja edistää kylän kehittymistä kestävän kehityksen mukaisena liiketoimintaympäristönä. Lisäksi hankkeen tavoitteena on löytää ja dokumentoida synergianäkökohtia Inarin kylän lähikylien kanssa. Inarin kylän keskustan seudun kehittämisen tarve lähtee keskustataajaman ja sen vaikutusalueen elinvoimaisuuden säilyttämisestä, elinympäristön laadun turvaamisesta ja liiketoiminnan näkökulmasta vetovoimaisena ympäristönä kehittymisestä.

Luodaan edellytyksiä yritysten liiketoiminnalle	Edistää yritysten toimintakykyä	Edistää kylän kehittymistä kestävän kehityksen mukaisena liiketoimintaympäristönä	Löytää synergianäkökohtia Inari+sivukylät
Löytää tulevaisuudenkuvia	Edistää Inari-Saariselkä -matkailualueen kansainvälisyyttä	Tehostaa suunnitelmallisuutta	Luo monisuuntaista vuoropuhelua ja yhteistyötä
Kunta saa uusia asukkaita ja matkailutuloa	Viedään käytäntöön vihreän siirtymän ja Green Deal -ohjelmien tavoitteita	Löydetään kylän laajenemissuunnat	Linjataan uudet reitistöt
Huomioidaan eri intressitahojen tarpeet	Etsitään uusia ratkaisuja	Pyritään huomioimaan digitaalisuus toimenpiteissä ja tuotoksissa	Uusien yritysten saaminen alueelle

Kuva 7: Hankkeen tavoitteet

Hankkeen tavoitteena on laatia Inarin kylälle ja sen lähikylille tulevaisuudenkuvia matkailuliiketoiminnallinen masterplanin avulla, jossa huomioidaan kestävän kehityksen periaatteet sekä eri maankäyttömuotojen yhteensovittaminen. Masterplanissa käydään läpi ensin matkailun kehittämisen analyysi eli toimintaympäristö ja nykytila. Sen jälkeen tehdään skenaariomallinen 2-3 vaihtoehdon aluesuunnitelma, keskeiset kehittämisalueet, investointitarpeet, strategiset linjaukset sekä kehittämistä ohjaavan maankäytön suunnitelmat ja sen antamat mahdollisuudet. Inarin alueena tässä hankkeessa ja työssä on Inarin kylätaajama, Sолоjärvi, Riutula ja Sikovuono.

Inarin kylälle ei ole tehty aiemmin vastaavaa suunnitelmaa, vaikka kylällä sekä sen vaikutusympäristössä matkailun kehittyminen on ollut nopeaa ja moneen tekijään vaikuttavaa. Inarin kylän masterplanissa on huomioitu liikennejärjestelyt, maasto- ja taajamareitistöt, kunnallistekniikkajärjestelyt, uudet kaavoitusalueet matkailuelinkeinon ja muiden liiketoiminnallisten elinkeinojen näkökulmasta, virkistyskäytön tarpeet ja asumisen tarpeet.

Hankkeen yleisinä tavoitteina on edistää Inari-Saariselkä-matkailualueen kansainvälistymistä, tehostaa suunnitelmallisuutta sekä luoda monisuuntaista vuoropuhelua ja yhteistyötä. Inarin kunta panostaa kehittämisen edellytyksiin pitkällä aikajänteellä ja saa matkailutuloa ja uusia asukkaita.

Inarin kylän näkökulmasta tavoitteina on hahmottaa kylän kehittymisen laajenemissuunnat kaavoituksen tueksi, linjata uudet maasto- ja tieliikennereitit ja –väylät, huomioida eri intressitahojen tarpeet sekä tulevan asumuksen suunnat. Alueellisina tavoitteina on löytää uudenlaisia vähähiilisyteen, kestävän kehitykseen ja vihreään siirtymiseen liittyviä uusia ratkaisuja. Digitaalisuuden mahdollisuudet otetaan huomioon etenkin viestinnässä ja suunnittelussa. Osa skenaariotyöstä joudutaan järjestämään digitaalisena.

5.3. Mikä on hankkeen uutuus- tai lisäarvo? Mitä toimintatapojen muutosta halutaan saada aikaan?

Hankkeen uutuusarvo on saada Inarin kylälle ensimmäistä kertaa aluesuunnittelun masterplan. Muutosta halutaan pääasiassa pitkän ajanjakson suunnitelmallisuuteen, vaihtoehtojen tunnistamiseen ja hakemiseen. Inarin kunnassa ei ole myöskään aiemmin tehty skenaariomallista aluesuunnittelua. Toimenpiteiden integroiminen Lapin vihreän siirtymän tavoitteisiin pidetään tärkeänä. Vihreän siirtymän työ Lapissa on vielä kesken, joten valmista mallia ei voida esittää tässä vaiheessa.

5.4. Mitkä ovat hankkeen varsinaiset kohderyhmät

Hankkeen varsinaiset kohderyhmät ovat matkailualueen pk-yritykset, alueelliset sidosryhmät ja matkailun kehittäjät.

5.5. Mitkä ovat hankkeen välilliset kohderyhmät

Välillinen kohderyhmä on paikallisväestö ja matkailijat.

Toteutus

ja

tulokset

6.1. Mitkä ovat hankkeen konkreettiset toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi?

Toimenpidekokonaisuudet ovat

Toimenpide 1: Skenaariotyöskentelyn aloittaminen

Hankkeen alussa kilpailutettu ja valittu asiantuntija luo raamit skenaariotyölle. Hallinnoija ja valittu asiantuntija sopivat skenaariotyön toimintatavoista ja valitsevat skenaariotyöryhmän yhdessä asiantuntijan antaman skenaariosuunnitelman mukaisesti.

Toimenpide 2: Nykytila- ja tulevaisuusanalyysin tekeminen skenaarion pohjaksi

Valittu asiantuntija vastaa alue- ja maankäyttösuunnitelmien laatimisesta. Työ sisältää nykytila-analyysin kaavoitustilanteesta, maanomistuksesta, rakennuskannasta, luonnosta, suojeluarvoista, infrastruktuurista, reiteistä, asutuskannasta, paikallisväestön näkemyksistä, matkailun tilasta, muiden elinkeinojen tilasta, matkailun liiketoimintastrategiasta ja matkailumarkkinoinnista.

Suunnittelussa toimenpiteitä:

- olemassa olevien tietojen hyödyntäminen
- kyselyn teettäminen
- haastattelun teettäminen
- työpajojen ja tilaisuuksien järjestäminen

Raportin/koosteen tekeminen skenaariotyön jatkoa varten

Toimenpide 3: Aluesuunnitelman laatiminen 2-3 skenaarion pohjalta

Valittu asiantuntija vastaa aluesuunnitelman laatimisesta matkailu- ja muiden liiketoiminnan elinkeinojen tarpeisiin Inarin kylän ja sen ympäristön alueelle. Työn tulee sisältää alueiden nykytilanne, kaavoitustilanne, uusien kaavoitusalueiden suunnittelu, maanomistus, rakennuskanta, luonnonolosuhteet, suojeluarvot, infrastruktuuri, reitistöt, reittivaraukset, investointikohteet, tilatarpeet sekä asutotarpeet.

Hankkeessa tehdään asiantuntijatyönä yhdessä mm. alueen yrittäjien ja toimijoiden kanssa 2-3 vaihtoehtoista tulevaisuuden kuvaa, jotka pohjautuvat yhdessä määriteltyn vision. Tuotoksena on yrittäjä- ja liiketoimintalähtöinen kehittämissuunnitelma Inarin kylän ja sen ympäristön palveluiden, tuotannollisen yritystoiminnan sekä asumisen kehittämiseksi huomioiden myös maankäyttövaikutukset kaavoitukseen.

Hankkeessa pidetään skenaariotyöhön liittyviä tulevaisuustyöpajoja.

Toimenpide 4: Kirjallinen raportti ja havainnemateriaalin tekeminen

Valittu asiantuntija tekee lopputuotoksena kirjallisen masterplanin eli toimintasuunnitelman sekä havainnemateriaalina visuaalisen karttaesityksen kehitettävistä alueista ja palveluista digitaaliseen muotoon ja itse masterplaniin. Koska kyseessä on skenaario, tulee skenaariot kirjoittaa osin tarinamuotoon, jota syventää kartat, kuvat, suunnitelmat.

Toimenpide 5; Hankehallinnointi

Hallinnoijan työnä on asiantuntijapalvelujen kilpailuttaminen, raportointi, työryhmien tilaisuuksien järjestäminen yhteistyössä asiantuntijayrityksen kanssa, tiedottaminen sekä yhteydenpito sidosryhmiin. Hankehallinnointityö tehdään Inarin kunnan yritys- ja kehittämispalveluissa oman työn ohella.

Työ tehdään työpajoissa ajalla 1.6.-30.12.2022. Työpajoja pidetään Inarissa maksimissaan viisi (5) kertaa, joista viimeinen tilaisuus pidetään yleisötilaisuutena raportin valmistuttua vuonna 2023. Covid 19-pandemiasta tai muusta syystä johtuen osa tilaisuuksista voidaan pitää etäyhteydellä. Valittu asiantuntija varaa, kustantaa ja toteuttaa työpajat. Asiantuntija laatii jokaisesta työpajasta muistion osanottajineen hankeraporttia varten. Tilaaja auttaa työpajan varaamisessa ja kutsujen lähettämisessä.

Inarin kylän matkailun skenaariot, aluesuunnittelun Master Plan 2035

Skenaariotyöskentelyn
aloittaminen

Nykytila-ja
tulevaisuusanalyysin
kokoaminen

Aluesuunnitelman
laatiminen 2-3
skenaarion pohjalta

Kirjallinen
skenaarioraportti ja
havainnemateriaalin
teettäminen

Kuva 8: Hankkeen toimenpiteet

6.2. Mitä tuloksia hankkeella saadaan aikaan? Mitä lyhyen ja pitkän aikavälin vaikutuksia sillä on?

Hankkeen tuloksena syntyy Inarin kylälle ja sen läheiselle vaikutusalueelle skenaariopohjainen aluesuunnittelun masterplan eli toimintasuunnitelma, joka on tehty työpajatyönä yhdessä eri sidosryhmien, aluekehittäjien ja alueen yritysten kanssa.

Lyhyen aikavälin vaikutuksia on suunnitelmallisuuden kasvaminen ja yhteistyön tiivistyminen. Yritykset saavat suunnitelman kautta ideoita omaan tuotekehittelyyn ja uskoa tulevaisuuteen. Hankkeen vaikutuksia ovat päätöksenteon tukeminen ja kehittämistyön ohjaaminen. Tulevaisuuden suunnittelu tuo uskoa alueen yrityksiin ja investoijiin alueen kehittämisestä ja liiketoiminnan kannattavuudesta. Alueen elinvoimaisuus lisääntyy ja myös paikallisten ostovoima kasvaa.

Pitkällä aikavälillä odotetaan positiivisia vaikutuksia työllisyyteen, muuttoliikkeeseen, elinvoimaisuuden lisääntymiseen, paikallisten ihmisten ostovoimaan ja yritysten kannattavuuteen.

Hanketiedottaminen

Hankkeesta ja sen tuloksista tiedotetaan maakunnallisten tiedotusvälineiden kautta paikalliselle väestölle, lappilaisille asukkaille, yrityksille sekä sidosryhmille kuten rahoittajille. Tiedottamiseen käytetään myös sosiaalista mediaa sekä hankehallinnoijan, eli Inarin kunnan tiedotuskanavia. Hankepartnereita tiedotetaan sähköpostilla, lehdistötiedotteilla, Whatsapp-viesteillä (kiireellisissä viesteissä) ja Facebookilla. Inari-Saariselkä Matkailu Oy:llä on käytössä omille jäsenyrityksilleen selainpohjainen viestintäalusta.

6.3. Miten hakemuksen kohteena olevaa toimintaa jatketaan ja tuloksia sekä kokemuksia hyödynnetään hankkeen päättymisen jälkeen?

Hankkeen tuloksia seurataan itsearviointina hallinnoijan taholla sekä asiantuntijayrityksen taholla erikseen. Hankkeen tuloksia seurataan

- osallistujien määrällä työpajoissa ja hankkeen tilaisuuksissa
- kyselyjen tuloksilla, palautteen määrällä ja laadulla
- mediajulkaisujen määrällä
- sosiaalisen median seuraaminen hankkeen päivitysten osalta
- talousseurannalla

7. Kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman tiivistelmä

INARIN KYLÄN MASTER PLAN -HANKE							
KUSTANNUSARVIO				VUODET	2022	2023	Yhteensä
				kuukaudet (kpl)	0	0	0
KUSTANNUKSET				sivukulukerroin	1,23	1,23	1,23
Palkkakustannukset (sivukuluineen)							
ei palkkakuluja, tehdään kunnassa oto-työnä					0	0	0
PALKAT YHTEENSÄ					0	0	0
Palkkiot					0	0	0
PALKKKIOT YHTEENSÄ					0	0	0
Ostopalvelut							
Skenaariopohjaisen aluesuunnittelun masterplanin teko "avaimet-käteen" -periaatteella (tilaisuuksien pito, raportin suunnittelu, kirjoitus ja taitto)					30 000	15 000	45 000
							0
OSTOPALVELUT YHTEENSÄ					30 000	15 000	45 000
Vuokrat							
tapahtumien tilavuokrat					0	0	0
VUOKRAT YHTEENSÄ					0	0	0
Muut kustannukset							
Tiedottaminen					0	0	0
MUUT KUSTANNUKSET YHTEENSÄ					0	0	0
					0	0	0
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ					30 000	15 000	45 000

RAHOITUSSUUNNITELMA					2022	2023	YHT
Haettava tuki, AKKE-rahoitus				80 %	24 000	12 000	36 000
Kuntien rahoitus				20 %	6 000	3 000	9 000
Yksityisrahoitus				0 %	0	0	0
RAHOITUSSUUNNITELMA YHTEENSÄ					30 000	15 000	45 000

8. Muilta rahoittajilta haettu rahoitus

- 8.1. Mitä sitovia sopimuksia tai aiesopimuksia on rahoitussuunnitelmassa esitetyistä muun julkisen rahoituksen, kuntarahoituksen ja yksityisen rahoituksen osuuksista?

Ei haeta muuta rahoitusta.

- 8.2. Onko hankkeeseen haettu tai ollaanko hakemassa rahoitusta muilta rahoittajilta? Mistä ja milloin rahoitusta on haettu? Kuinka paljon rahoitusta on haettu tai myönnetty?

Hankkeeseen ei haeta muuta rahoitusta.

9. Yhteydet muihin hankkeisiin

- 9.1. Mihin muihin Manner-Suomen rakennerahasto-ohjelmasta rahoitettaviin hankkeisiin tai hankekokonaisuuksiin hakemus liittyy ja miten? (Merkitse myös hakemusnumerot tai hankekoodit.)

Lapissa on tehty useita ”masterplan” –suunnitelmia hankerahoituksella viime vuosien aikana. Masterplaneja on tehty mm. Sodankylään, Tornioon, Muonioon, Rovaniemelle, Kemiin ja Ylitorniolle. Inarin kunnan masterplan-hanke on näiden kaltainen, mutta lyhyessä hankkeessa ei tehdä matkailumarkkinoinnillista toimintasuunnitelmaa vaan pitäydytään kylän haasteellisissa kehittämiskohteissa eli aluesuunnittelussa ja yhteistyön hiomisessa Inarin ja sen lähikyläiden kanssa. Muonioon oli suunniteltu tehtäväksi skenaariopohjainen masterplan. Hankesuunnittelussa on otettu huomioon eri kuntien masterplan-hankkeet.

Kestävää matkailua ja vastuullisuusviestintää tullaan käsittelemään uudessa 1.1.2022 alkaneessa Lapin liiton EAKR REACT-EU-hankkeessa, *Kestävää matkailua ja digitaalista vastuullisuusviestintää Pohjois-Lapissa*. Hanke päättyy 30.6.2023.

- 9.2. Mihin muista rahoituslähteistä rahoitettaviin hankkeisiin tai hankekokonaisuuksiin hakemus liittyy ja miten?

Inarin kunnan itse hallinnoimista hankkeista hanke liittyy pääasiassa Inarijärven aarteet –hankkeeseen. Inarin kunta hallinnoi Inarijärven aarteet, kansainvälisen kestävän matkailun toimintamalli -hanketta ajalla 1.11.2019–31.12.2020. Hankkeen rahoitus tuli Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta Leader Pohjoisin Lapin kautta alueelle. Hankkeen toiminta-alueeksi valikoitui Inarijärvi ja sen läheinen vaikutuspiiri, sillä kyseisen alueen toimijat olivat aktiivisesti ideoimassa hanketta ja sen toimenpiteitä. Keskeisimmäksi tarpeeksi alueen toimijat ilmaisivat kestävän matkailun toimintatapojen viemisen käytäntöön. Hankkeeseen osallistui 25 inarilaista matkailuyritystä ja kaksi kyläyhdistystä, jotka rakensivat tiiviisti yhteistä päämäärää, toimintamallia ja visionäärisiä kehittämis- ja investointitarpeita Inarijärven matkailualueelle. Kansainvälistä kestävän matkailun toimintamallia varten pidettiin yhteensä 10

infotilaisuutta, viisi yhteistä työpajaa sekä neljä kylätilaisuutta, joiden pohjalta syntyi yhteinen näkemys tulevaisuuden kestävästä suunnasta Inarijärven aarteet -toimintamallin muodossa.

10. Maantieteellinen kohdealue

Maantieteellisenä toiminta-alueena on osa Inari-Saariselkä-matkailualueesta eli Inarin kylä ja sen lähikylät.

11. Hakijan osaaminen, hankkeen riskiarviointi ja ohjausryhmä

11.1 Minkälainen on hakijan osaaminen ja kokemus hankkeiden toteuttamisesta ja hankesuunnitelman mukaisesta sisällöllisestä teemasta?

Inarin kunnan Yritys- ja kehittämispalvelut on Inarin kunnan hallintoon kuuluva palveluyksikkö, joka vastaa Inarin kunnan elinkeinopalveluiden tuottamisesta. Inarin kunnassa Yritys- ja kehittämispalvelut hallinnoi useita elinkeinohankkeita, myös matkailuhankkeita. Inarin kunnalla on riittävät resurssit hallinnoida suuriakin hankkeita ja sillä on vahva kokemus hankehallinnoinnista ja hankkeiden toteuttamisesta myös operatiivisella tasolla. Hankkeen kirjanpidon hoitaa Sarastia Oy. Hankkeen asiantuntijapalvelut tullaan hankkimaan ostopalveluna.

Koska kyse on matkailullisesta aluekehittämisestä, Inari-Saariselkä Matkailu Oy on mukana matkailun asiantuntijana. Inari-Saariselkä Matkailu Oy (ISM) on matkailun alueorganisaatio, johon kuuluu Inarin, Utsjoen ja Sodankylän kunnan pohjoisosa. Hanketyötä tullaan tekemään tiiviissä yhteistyössä Inari-Saariselkä Matkailu kanssa.

11.2 Minkälaisia riskejä hankkeen toteuttamiseen liittyy ja miten riskejä hallitaan?

Riskejä ovat mm. operatiiviset riskit (henkilöriskit, tietoriski, tuoteriski ja projektiriski), taloudelliset riskit ja vahinkoriskit. Hankkeeseen liittyvät riskit koskevat esimerkiksi henkilöriskeihin eli ei saada hankittua kilpailutuksen kautta asiantuntevaa ja tuloksekasta asiantuntijayritystä ja –henkilöä tekemään toimintasuunnitelmaa. Projektiriskinä on se, että aikataulu ei pidä tai ei saada sitoutettua työryhmää haastavaan työhönsä. Riskeihin varaudutaan hyvällä hankesuunnittelulla, asiantuntevalla kilpailutuksella sekä jämerällä hankejohtamisella.

11.3 Esitys hankkeen ohjausryhmän kokoonpanoksi

Ohjausryhmän jäseniksi esitetään:

- Inarin kunta, elinvoimajaosto 1 jäsen; Petri Saastamoinen (varalla Anu Avaskari)
- Inarin kunta, tekninen toimi, 1 jäsen; Venla Jomppanen (varalla Päivi Semenoff)
- Inari-Saariselkä Matkailu Oy, 1 jäsen; Hanna Kouri (varalla Eeva Flinkman)
- Metsähallitus, 1 jäsen; Pirjo Seurujärvi (varalla Tarja Tuovinen)
- Inarin kyläyhdistys ry, 1 jäsen; Esko Aarnio (varalla Tiina Lehmuslehti)
- Yrittäjien edustaja, 1 jäsen; Jouko Lappalainen (varalla Tommi Lappalainen)
- Saamelaiskäräjien Inarin saamen neuvottelukunta 1 jäsen: Leo Aikio (varalla Aslak Pekkala)
- Rahoittajan jäsen (Lapin liitto valitsee)

- Asiantuntijajäsen: Hankkeessa kilpailutettava ja valittava asiantuntijayritys
- Koollekutsuja/esittelijä/pöytäkirjanpito: Inarin kunta/Yritys- ja kehittämispalvelut

12 Hakemusvaiheessa ilmoitettavat arviot hankekohtaisista seurantatiedoista

Lisätään AKKE-rahoituksen mukaiset indikaattorit

13 Liitteet

- Hankesuunnitelma (pdf)
- Kustannusarvio ja rahoituslaskelma 2022-2023 (pdf)
- 13.10.2021 Inarin kylän työpajan raportti (pdf)
- Kuntarahoituksesta päättäminen ja ohjausryhmän nimeäminen, kunnanhallituksen elinvoimajaosto 17.2.2022 § 13
- Inarin kunnan kaupparekisteriote
- Nimenkirjoitusoikeus, todistus

Hankehakemuksen allekirjoittaja

Ivalossa 26.4.2022

Samuli Mikkola
elinkeinojohtaja



Inarin kylän liiketoiminnallinen kehittäminen

Ideapajan 13.10.2021 ideakooste

T: Inarilaiset yritykset ja Inarin kunta

Missä olemme nyt?
Yrittäjä Jouko Lappalainen

"Tarvitaan yhteinen suunnitelma, elinkeinojen sovittamista ja yhteistä tahtotilaa. Yrityksillä on nyt haasteena on saada työntekijöitä, joten miten koulutuksen ja elinkeinojen yhteistyötä kehitetään, onko Inari matkailukylä vai kylä, jossa on matkailua, halutaanko mökkialueita?"

REKISTERÖIDYT YÖPYMISET INARISSA (pl Saariselkä) 2021 Lähde: ISM/Marja Kumpuniemi

INARI PL. SAARISELKÄ TAMMI-ELOKUUSSA:

- KOTIMAISTEN REKISTERÖITYJEN YÖPYMISTEN MÄÄRÄ 61 300 (+40,1 %) yötä
- ULKOMAALAISTEN YÖPYMISTEN MÄÄRÄ 9 900 (-86,1 %) yötä
- YHTEENSÄ REKISTERÖITYÄ YÖTÄ 71 200 (-37,9 %) yötä

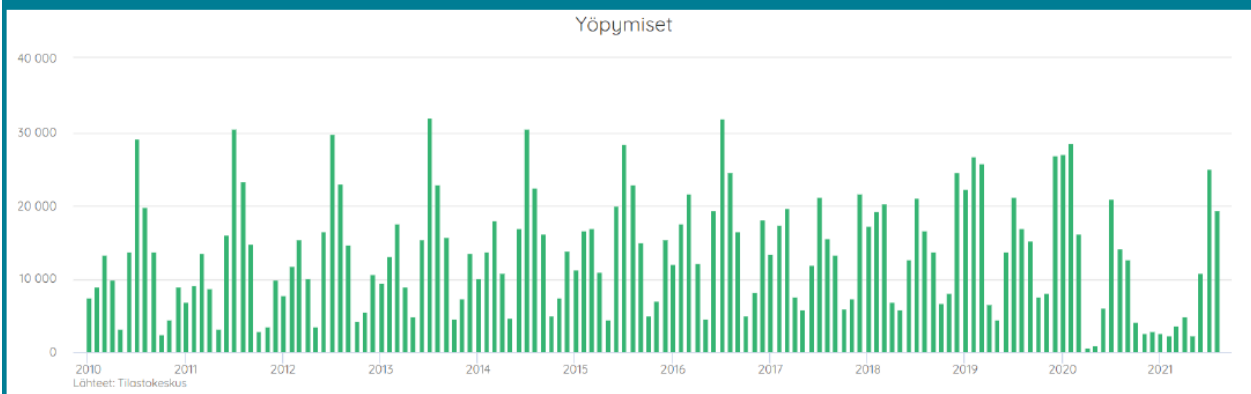
INARI PL. SAARISELKÄ HEINÄKUUSSA:

- KOTIMAISTEN REKISTERÖITYJEN YÖPYMISTEN MÄÄRÄ 21 800 (+16 %) yötä
- ULKOMAALAISTEN YÖPYMISTEN MÄÄRÄ 3 300 (+55 %) yötä
- YHTEENSÄ REKISTERÖITYÄ YÖPYMISTÄ 25 100 (+19,8 %) yötä

INARI PL. SAARISELKÄ ELOKUUSSA:

- KOTIMAISIA OLI 15 400 (31 %)
- ULKOMAALAISTEN TEKEMIÄ 3 900 (+70 %)
- REKISTERÖITYÄ YÖPYMISTÄ 19 400 (+37,0 %) yötä

Yöpymiset Muu Inari (pl Saariselkä) 2010-2021, kausivaihtelut. Lähde: ISM/Marja Kumpuniemi



Lähtökohdan määrittely, eväät kehittämisen tarpeelle? Osanottajien ajatuksia työpajassa

- Masterplan; itse määritellään mitä tehdään ja mitä saa tehdä
- Saamelatahot samaan pöytään; konfliktien välttäminen ja profilointi.
- Kritiikkiä siedettävä, mutta kuunneltava eri tahoja
- Kestävyys luonnon kannalta, sosiaalisesti kestävä. Ihmiset haluavat rauhaa
- Elinkeinojen vapaus tulee varmistaa ja se tulee olla linjattuna, mutta paikalliset huomioiden. Suomi on vapaa maa yrittää
- Korkean laadun paikka; vähemmän on paremmin ja enemmän
- Investoijille hankkeet saatava kiinnostaviksi viestinnällä
- Matkailijoille tietoa kylästä etukäteen
- Digiopastus (sovellus), johon on helppo saada rahoitusta yhdessä yrittäjien ja kunnan kanssa
- Kylä jossa on matkailua, alkuperäinen
- Hallittu kasvu, Inarista "oikea" ja aito kylä
- Taidetalo, maailman luokan satama ja reitit
- Käsityöalo, käsityöbulevardi, Taiteiden talo
- Miten taannoinen satama-alueen arkkitehtikilpailun tulokset?
- Esteettömät reitit.
- Pyöräilyreititöt tuotteistettava ja organisoidusti järjestettävä
- Otsamon kehittäminen ja tie kuntoon, Otsamolle pitäisi päästä (vaikeakulkuinen nyt)
- Ohjelmapalvelut pitäisi sopia myös paikallisille
- Huomioidaan nuoret ja nuoret perheet, joita on nyt tullut uusiksi matkailijaryhmiksi
- Karavaanarit ja indismatkailijat turvautuvat julkisiin palveluihin, joten oikea viestintä on tärkeää. Karavaanarit pitäisi ohjata sallittuihin paikkoihin. Karavaanaripalvelut, Vrt. Pyhän alue

Toimenpiteet/Ideoinnin teemat

**Kaavoitus ja
kunnallis-
tekniikka**

**Markkinointi,
imago**

Palvelut

**Liikenne-
väylät ja -
yhteydet**

**Maastoreitit
ja -
rakennelmat**

**Muita
ideoita**

KAAVOITUS JA KUNNALLISTEKNIikka 1/2

- Satama: kävely, uimaranta, venepaikat+veneilijöiden palvelut (tankkaus, wc:t/suihku), vierasvenepaikat, jäähile, painotus turisteille Inariin kuntoon
 - Jätehuolto helpoksi kävijälle
 - Mihin kylä laajenee -> pohjoinen Sikovuonoon asti
 - Karavaaniyritystä ei ole tulossa (ei kannata)-> pitää osoittaa paikka
 - Kaavoitus keskitetysti ja harkiten, tukeutuen olemassa oleviin alueisiin
- Inarin kk suosituimman uimarannan Solojärven palvelurakenteet, Solojärvelle wc pukukopit jne
 - Pokantien-Angelin teiden varren hyödyntäminen
 - Satama-alue (laiturialue) valaistus + sähkötolpat
- Omakotitalotonttien kaavoitus myös lähikyliin (Riutula, Sikovuono, Solojärvi)
 - Ei matkailurakentamista Inarijärvelle, viemäri ja vesijohto tulee olla
 - Inarin rantabulevardin kaupallinen kehittäminen

KAAVOITUS JA KUNNALLISTEKNIikka 2/2

- Satamakaava
- Riutulan suunnan kunnallistekniikka ja kaavoitusmahdollisuudet, lisää omakotitalotontteja
 - Uusi asuinalue suuntana Riutula tai muu pohjoinen
 - Puustellin rannan ranta-alue kuntoon ja hienoksi
- Inarijärven maankäytön suunnitteluun joku yhteinen foorumi;-> "statukseton" alue, jolle MH ei tee hoito- ja käyttösuunnitelmaa, joka ikuinen palvelu neuvotellaan erikseen
 - Satama-alue & bulevardi hienoksi
- Käsityötao ja kauppa Sami Duodji, toiminta auki; käsitöiden työskentelytilat ja näyttelytilat
- Sataman kehitys ympäristöä uhraamatta; monikäyttöiseksi palvelevaksi sekä matkailijoille että paikallisille
 - Matkailuautoille kaavoitetaan oma alue, näköalapaikka olisi hyvä - ei hyvä näköala
 - Matkailun tonteille rajoitettu saatavuus -> lisäarvoa, kilpailua

Kaavoitus lyhyesti

**Maaailman
luokan satama
ja
rantabulevardi
palveluineen**

**Karavaana-
rien infra**

**Laajennu-
taan
pohjoiseen
pain, kyliin**

**Vältetään
Inarijärvelle
rakentamista**

**Käsityöta-
lo, Duoddji ja
Taiteiden
talo**

**Jätehuolto
kuntoon**

PALVELUT 1/2

- Rannan käyttö; siistiminen, kahvila, ravintola, satama, parkkipaikkoja, traileripaikkoja
 - Palvelujen kehittäminen nii, että hyödyntää sekä paikallista että matkailijoita
 - Näköalatorni Inarijärven rannalle "Photopaikka"
- Basaarialue, myyntikatokset myyjille, jalostajille, käsityöläisille vanhan Rantam,arin paikalle Näkkäljärveä vastapäätä
 - Inarijärven kehittäminen päiväretkikohteena (ohjatusti)
 - Hyvinvointipalvelut (kampaamo, hieroja jne)
 - Vuokra-asuntoja, etätyömahdollisuus
 - Karavaanareille "parkkipaikka"
 - Taiteiden talo/-myymälä (Sajos, uudisrakennus Sajoksen tontilla)
 - Viestintä palveluista laajalle yleisölle
 - Lähtöportti reiteille
 - Veneiden tankkauspiste

PALVELUT 2/2

- Seikkailupuisto
 - Seikkailupuisto palvelee liki ympärivuotisesti ja palvelee myös paikallisia
 - Ei voi estää tulemasta-> yleisesti varautuneita pitää olla
- Yhteistyötä lisää yritysten välille-> käyttämään samoja kohteita, enemmän alihankintaa -> helpompi löytää tilaa toiminnalle kun toimitaan keskitetysti
 - Käsityöläisten talo, myynti, esittely yms.
- Hyvinvointipalveluita, esim., Sauna, hieronnat, hoidot tms, jota voivat käyttää sekä paikalliset että matkailijat
 - Laadukas caravanalue
 - Luonnonvaramessut
- Inarijärven kestävä kaupallinen kehittäminen
- Paikallisia tekijöitä, käsityöduodji; esittävä taide yhteen esille ja myytäväksi Taiteiden talon lähelle Sajoksen lähelle, laaduntarkkailu, vastuullisuus huomioiden

Palvelut lyhyesti

Satamaan ja
ranta-
bulevardille
monipuoliset
palvelut

Luonnon-
varamessut

Karavaana-
reille
palveluja

Näköalatorni
"Inarijärvi"

Hyvinvointi-
palveluja

Basaarialue
inarilaisittain

Taiteiden
talo,
käsityöläis-
keskus

Seikkailu-
puisto

MAASTOREITIT 1/2

- Maastossa olevat palvelut osin esteettömiksi
- Maastopalvelujen luokittelu: esteetön, vaativa esteetön jne
 - Hankesuunnittelua yhteishankkeina
- Maastoreitit, kesä- ja talvipyöräilyreitit; kesä; metsäautotiet käyttöön-> vain merkkkaus puuttuu. Talvi; talvikunnossapito, Pielpaniemi-Ukonkivi-Taimenjärvet
 - Koiravaljakkoreitit ; yt paliskuntien kanssa
 - Kaikenlaisia talvireittejä kylälle (talvitekemistä)
 - Pyöräreittejä
 - Vesistöreitti Lemmenjoki-Solojärvi
 - Portaat takaisin Ukonsaareen
- Ulkoilureitistö keskitetysti ja selkeästi merkitty, saavutettava, opasteet kuntoon
 - Retkeily- ja maastoreitit; lyhyet reitit 1,5 km, 5 km, 10 km
 - Latupooli, reittipooli, mh, kunta ja yritykset + muut yhdessä
 - Helppokulkuisten reittien ja taukopaikkojen määrän lisäys
 - Otsamo-reitti, Tuuruharju, Tuulispää reitit / opastus kuntoon
- Lähireitit, esteettömiä reittejä, opastusta (digitaalisuuden hyödyntäminen)

MAASTOREITIT 2/2

- Opasteilla reitit kuntoon
- Polkupyöräreittejä, uusia maastoreittejä , polkuja
 - Helpot lähireitit (kävely- ja lumikenkäreitit)
- Yhteistyössä toimijat ja kunta digiopastuksia ja reitit kuntoon
 - Esteetön rantareitti keskustaan
 - Esteetön reitti Siida-Sajos
- Kylän reittien yhteennivominen ; taidepolku, (Siida-Sajos-alue), kyläpolku
- Tarpeeksi isot hankkeet, joten saadaan toteuttajat kiinnostumaan (paikkakunnalla löytyy osaaminen ja kalusto tien rakentamiseen, mutta ei 0,5 m levyiseen polkuun)
- Maastoreitit kestäviksi ja mielellään jokunen lisää, koska on kysyntää ja käyttö ohjataan reiteille (vähentää luonnonkulutusta ja painetta paikallisista). Kävely, patikointi, maastopyöräily, tulipaikkoja, huusit
- Pyöräilyreitti Inari-Juutuanpolku Jäniskoskelle-yhteys Ratsutielle tehtävä- Ratsutie- Taimenlammet (tulipaikat ovat jo valmiina), paluu Juutuanpolulle ja pohjoispuolta Inariin. Taimenlammen koko reitti nykyisellään liian vaativa ja kivinen. Helpompi reitti paluuseen Inariin mietittävä.
- Pyöräilyreitti Otsamolle merkittävä (metsäautotietä ja loppu kävellen tms)

Maastoreitit lyhyesti

Lyhyet ja
helppo-
kulkuiset
maastoreitit

Esteetön
taajaman
rantareitti

Reittien
lähtöportti

Pyöräily-
reittejä

Talvi-
reittejä

Reittien
merkinnät
kuntoon ja
opasteet
paikoilleen

Markkinointi ja imago 1/2

- Viestintä haasteellista; isolla rahalla julkikset & somevaikuttajat - > oikeaa tietoa
 - Pelkät nettisivut eivät riitä -> sitoudutaan alueen jakamaan tietoa
 - Digiopastus; teko isolla joukolla; osa ilmainen; lisäosa maksullista
 - Korostetaan erämaisuutta
 - Saamelaiskulttuuritoimijat yhteistyöhön
 - Juutua, Inarijärvi , kylä, saamelaisuus , kulttuuri, erämaat
- Retkeilykylä, veneily-ystävällinen kunta (infraa!), vierasvenepaikat, bensatankki satamaan , huoltosatama, kemsan tyhjennys, wc:t (asialliset)
 - Matkailun markkinointi; Inarin kirkonkylä ja lähikylät
- Erämainen vanha elävä kylä paikallisine asukkaineen - hallittu matkailu tervetuloa, eettinen
 - Ympäristö
- Strategian kirkastaminen, imagomarkkinointi sen pohjalta

Markkinointi ja imago 2/2

- Imago; oikea kylä missä on matkailua, erämainen, herkkä luonto, elävä saamelaiskulttuuri ja muu paikallisuus
 - Inari + "sivukylät" + pienet kylät; aito kylä, jossa on matkailua
 - Inarin kylälle oma imagomalli -> markkinointiteema
 - Inarin kk brändi "kylämäinen"
 - Saamelaiskulttuurin hyödyntäminen eettisesti -> infoa suomalaisille
 - Ainutlaatuinen luonto / järvi
- Kulttuurisesti ja sosiaalisesti kestävä saamelaismatkailu, Inari -saamelaiskulttuurin keskittymä (laitokset)
 - Matkailualueiden määrittely
- Tietääkö matkailuja mitä Inarin kylä tarjoaa heille? Mitkä ovat "talon tavat"?

Markkinointi ja imago lyhyesti

Erämainen

Kestävä ja vastuullinen

Vesillä liikkumisen imago; vesistöinen

Digi-opastus

Luodaan kylän brändi-ilme

Saamelaiskulttuurin keskus Suomessa

Elävä ja aito kylä, jossa matkailua

Inari= Inarin kylä + Sолоjärvi + Riutula + Sikovuono

Liikenneväylät ja -yhteydet

- Laajennettu retkikartta
- Rovajärven tie kuntoon
- Miten saadaan alueelle saapuvalle tieto ETUKÄTEEN mikä on toimintakulttuuri, miten alueella eletään ja ehkä muistutus vielä alueella (saavutettavuus)
- Opastus (maasto ja muut). Tehdään jo valmiiksi kaikki opastus saavutettavaksi (näkö, kuulo- ja liikuntarajoitteisille yms.). Ei olisi erikseen esteettömiä reittejä
- Vaativien esteettömien reittien "lisääminen" eri kuvaukset retiteistä, jotta erilaiset henkilöt (näkö, liikuntaesteiset jne)
 - Moottorikelkkailun runkoreitti Saariselkä-Ivalo-Inari
 - Julkisen liikenteen kehittäminen
 - Liikenneyhteys Saariselkä -Inari-Saariselkä kuntoon
 - Bussiyhteys Saariselkä - Inari
- Julkinen liikenne kankea -> kestävä kehitys vaatii paremmat yhteydet
- Paremmat tietoliikenneyhteydet esim. etätyöläisille ja matkaajille
 - Moottorikelkkataksi
 - Kävelysilta Juutuajoen yli vuonon suulla
 - Roskiksia, wc:t (Norjan malli, jossa huippu wc:t p-paikoilla,
 - Parkkipaikat käyttökelpoiset myös talvella

Liikenneväylät ja -yhteydet lyhyesti

**Saariselkä-
Ivalo-Inari -
bussiyhteys**

**Kelkkailun
runkoreitti
Inariin**

**Tietoliikenne
yhteydet
kuntoon**

**Esteettömiä
reittejä**

**Tienvarsien
p-paikat
kuntoon**

**Rovajärven tie
kuntoon, yhteys
Otsamolle**

MUUT IDEAT

- Satamasta niin hieno kuin voi olla
 - Tervetulokyltti Inariin
 - Taidepuisto
 - Koirapuisto
- Yrittäjille mahdollisuus saada paremmin esim. laavupaikkoja
 - Juutuan sillan valaiseminen
 - Varissaaret, retkisaari; nuotiopaikka + penkit
 - Selfiepaikka
 - Puut pois Inarijärven edestä Inarin kylän kohdalla
- Lentokenttäkuljetuksiin info paikallisista tavoista ja asumisesta

Muut ideat lyhyesti

**Satama
hienoksi**

**Tervetuloa
Inariin -kyltit
tien varsiin**

**Laavupaikko
ja tms.
yrityksille
helpommin**

**Taidepuisto,
koirapuisto**

**Matkailijoiden
infoaminen
paikalliskulttuu-
rista tms.**

**Risukkojen ja
puiden raivaus,
näkömä
Inarijärvelle**

**Varissaaren
kehittäminen
retkipaikaksi**

Inari-Saariselkä Matkailun kehitysideat

- saavutettavuuden kehittäminen - bussiyhteydet
 - lähireittien kehittäminen & teemoittaminen mm.
 - kyläkierros, teemakierrokset ohjeistettuna/opastettuna/omatoimisena
 - pyöräilyreitistön kehittäminen - ympärivuotisuus - opit Saariselän pyöräilyhankkeesta
 - kalastusmatkailun kehittäminen - ympärivuotisuus
 - karavaanaripalvelujen kehittäminen
 - rantabulevardin kehittäminen ja 'tuotteistaminen'
 - IG-kuvauspaikka Inarijärven rantaan esim. 'portti'
 - kylätapahtumat - tiedot ajoissa markkinointiin
 - torin/bulevardin hyödyntäminen joulumarkkinoille ja kesämarkkinoille
 - Inaripäivä-passi - helppo ostettavuus; Inaripäivä Saariselällä lomaileville
 - Vesiaktiviteettien laajempi valikoima (ostettavaksi netistä) - profiloituminen veden äärelle
 - Bocun-tuotteiden tarjoaminen - laajempi portfolio
 - houkuttaa mm. suosittu kesän viikko-ohjelma
 - vastuullisuus kaikkien toimijoiden yhteisenä tavoitteena - sertifikaatit toimijoille
- (Lähde: Marja Kumpuniemen esitys tilaisuudessa)



Inarin kylän kehittämisen päätavoite

Päätavoitteena on Inarin kylän Masterplan, jossa alueena on Inarin kylä ja sen lähikylät (Solojärvi, Riutula, Sikovuono ja Lemmenjoki)